

Vosy

Na poutích, kde se prodává cukroví a turecký med, ale také v ovocných stáncích se to vždycky hemží vosami. Lákají je tam sladkosti, které vosy mají rády. Dovedou být velmi dotěrné a běda, když je začne někdo odhánět. Nesnášejí prudké pohyby nebo útěk, podráždí se a pak bolestivě bodnou, ale po vbodnutí žihadla nezahynou jako včela.

Vosy jsou masožravé a žijí v pospolitosti. Stavějí si důmyslná hnízda z papírové hmoty, kterou vyrábějí ze starého dřeva. Toto hnízdo stavějí jen na dobu jednoho roku a nikdy je znovu neosidlují. Vládne jim královna.

V hnízdě je většina dělnic, které mají přesně rozdělenou práci. Jedny dostavují obydlí, jiné opatřují potravu pro larvy a loví housenky a mouchy. Další stojí na stráží u hnízda, aby zabránily každému vpádu do jejich rodného domova.

Koncem léta zůstanou v hnízdě jen samci a samičky. Ostatní i se starou královnou zahynou, protože si na zimu neopatří dostatek zásob. Mladá královna se zachrání v mechu, v dutém pařezu nebo někde na půdě. Na jaře se probudí, vyhlédne nejvhodnější místo ke stavbě příštího hnízda a dává se pilně do práce. Začne klást první vajíčka, z kterých se vylíhnou larvy, po čase se zakuklí a vylíhnou se z nich nové dělnice. To se každé jaro znova opakuje.

Vosa čalounice

Všechny vosy ve svém mládí
byt si pěkně vyparádí.

Co s čalouny? Špatné je to.
Vydrží jen jedno léto.

Střevlíci

Jistě jste někdy v létě spatřili přeběhnout po ušlapané pěšince nebo v obilí většího brouka s lesklými krovkami.

Není radno si na něho sáhnout. Okamžitě vypustí z úst i ze zadečku hnědavou kapku, která ostře zapáchá a která je jeho osvědčenou zbraní proti nepřítelům. Po doteku se tohoto nepříjemného zápachu nezbavíte dlouhou dobu.

Střevlík zlatolesklý je brouk, který jediný ze střevlíků loví potravu i ve dne.

Střevlíci se přes den ukrývají pod kameny, v děrách nebo pařezech a teprve večer vylézají na lov za kořistí. Požirají škodlivé larvy, slimáky a jiná droboučká zvířátka. Patří tedy mezi užitečné brouky, které by měli ochraňovat zemědělci i lesníci.

Nejznámější je střevlík měděný, který žije většinou na polích.

Dříve bývali střevlíci velmi hojní, ale v poslední době jich ubývá. Nesvědčí jim ani chemické hnojení půdy, ani částičky jedovatých látek, užívaných proti některým hmyzím škůdcům, mezi něž střevlíci rozhodně nepatří. Střevlík fialový a vrásčitý patří svým zbarvením a zjevem mezi naše střevličí krasavce.

Střevlík

Střevlík nese na ramenou
babku právě ulovenou.

Puška se mu s brašnou hází,
mravenec jde za ním z mlází.

Kobylka zelená

Kolikrát v létě, ať jsme šli po mezi, pěšinou mezi obilím nebo na louce, vyskočila před námi velká kobylka zelená. Při senoseči přelétávala před sekáčem z jednoho stébla trávy na druhé. Nebylo příliš těžké si ji chytit do dlaní, ale každý, kdo se o to poprvé pokusil, doplatil na svou neopatrnost. Kobylka dovede svými kusadly pokožku na ruce prokousnout a její kousnutí je velmi bolestivé. Stávalo se někdy při chytání, že se kobylice ulomila jedna z předních nohou a potom jsme ji spatřili skákat jen o jedné.

U nás žije kobytek více druhů, které se liší různou velikostí a barvou. Zajímavé je, že mají sluchový orgán umístěný na holeních předních nohou.

Slyšíme-li koncem srpna neúnavné koncertování, patří samečkům. Samičky necvrkají. Starají se o potomstvo. Štíhlým kladélkem kladou do země vajíčka, z kterých se až v příštím roce vylíhnou larvy. Během svého vývoje se kobylky až sedmkrát svlékají. Kobylka zelená je užitečná, protože vyhubí mnoho mšic.

Jeden druh kobytek žije v teplých krajinách a velmi rychle se rozmnožuje. V celých hejnech se snese na zelenou zemi, kde sežere všechno listí, travu a květy, takže po nich zbude jen holá země. Sťahovací nálety těchto žravých kobytek-sarančat patří ještě dnes k živelním pohromám jako krupobití a povodně.

Kobylka zelená

Cvrček si zapřáhl koníka.
Kam jedou? – Pro Popelku?

To se to, panečku, utíká,
k světluškám na veselku.